

Deres ref.:16/4765-

Vår ref.:04/2016

Dato: 08.09.2016

Høringsvar – Forslag til nye reguleringer av tilskudd og egenbetaling for private høyskoler og fagskoler

ONF vil takke for muligheten til å avgi høringsvar til forslaget om nye reguleringer av tilskudd og egenbetaling for private høyskoler og fagskoler. ONF er enig i departementets vurdering om at formålet med regelverket må være å sikre studentene en utdanning av høy kvalitet. ONF sitt høringsvar følger hovedlinjene i vårt høringsvar på ekspertgruppens rapport, vår ref. 2015/03, med unntak av forslag om tilsynsmyndighet. Vi kommenterer forslagene kapittelvis og kun etter hvordan de kan påvirke fagskolestudenter.

Et stort antall av ONFs medlemslag og øvrige fagskoler er private institusjoner, både med og uten offentlige tilskudd. Uten studentenes egenbetaling ville disse fagskolene ikke kunne tilby utdanningene. Institusjonene er avhengig av egenbetalingen fra studentene og studentene må ha tiltro til at midlene faktisk kommer studentene til gode.

Kapitel 7

ONF støtter forslaget om at fagskoler må være organisert som aksjeselskap eller stiftelse, og oppfatter det som en fornuftig begrensning av regelverket.

I forhold til forslag fra høringsrunden om å tillate fagskoler å være organisert som studieforbund, deler ONF departementets ståsted. ONF er opptatt av at de nye bestemmelsene skal gi en sikkerhet for studentene, og mener stiftelser og aksjeselskap er bedre egnet til dette, enn studieforbund. Et annet poeng er å skille fagskoleutdanning fra voksenopplæring og samle all fagskoleutdanning under regelverket til fagskoleloven. Fagskoleutdanning er ikke et supplement til formell utdanning, men en selvstendig og nødvendig del av det formelle utdanningssystemet i Norge. Fagskoleutdanning skal derfor tilbys primært i tråd med fagskolelovens formål, ikke voksenopplæringslovens formål. For de institusjonene det gjelder er det viktig å sørge for gode overgangsordninger slik at studentene ikke påvirkes negativt av endringene.

Kapitel 8

ONF er enig i behovet for å presisere hva private tilbydere kan benytte tilskudd og studentenes egenbetaling til. Vi støtter hovedlinjene i forslaget om å begrense bruken av midlene til den delen av virksomheten som er NOKUT-godkjent, og innenfor fagskolelovens formål. ONF vil særskilt kommentere bruken av tilskudd og egenbetaling til studentvelferd.

Postadresse:
Postboks 6738 St. Olavs Plass
0130 Oslo
post@fagskolestudent.no

Besøksadresse:
Mariboegate 8
0183 Oslo

Telefon:
458 42 743
Org no.
988 804 094

Kunnskapsdepartementet la på sitt seminar 18. mai fram foreløpige forslag til fagskolemeldingen. Blant annet forslag om rett til tilknytning til samskipnadene, og vilkår knyttet til denne retten. Forslag til vilkår som ble nevnt var minimum antall studenter, og lengden på studie i antall fagskolepoeng. ONF er usikre på om disse vilkårene vil sikre alle studenter som har behov for det, tilgang på samskipnadens velferdstjenester. Fordi det konkrete forslaget ennå ikke er lagt fram, er det en utfordring å komme med gode innspill på bruk av tilskudd og egenbetaling til velferdstjenester på fagskoler. Vi vet ikke ennå hvilke studentgrupper som ikke omfattes av forslaget, og heller ikke antallet. ONF mener derfor det vil være fornuftig å vente med å beslutte dette til fagskolemeldingen er lagt fram.

Inntil videre støtter ONF ekspertgruppas merknad til fagskoleloven om at fagskoler, uten tilknytning til en samskipnad, må gå i dialog med samskipnaden før de benytter egenbetaling til velferdstilbud. Dette kan i noen grad bidra til løsninger for velferdstilbud til flere, og hindre at tilbydere må øke egenbetaling for å bruke på velferdstilbud som kunne vært dekket av en samskipnad.

En utfordring som ikke spesifikt er trukket fram, er hvordan tilbydere av både høyskole og fagskoleutdanning skal avgrense bruken av egenbetaling, slik at midler ikke kommer en av studentgruppene til gode på bekostning av den andre. Det er ulike regler for fagskoler og høyskoler, for eksempel i forhold til velferdstjenester, og institusjonstypene har ulike formål. ONF mener departementet må vurdere om og hvordan forslagene vil påvirke disse studentgruppene.

Kapitel 9

ONF støtter forslaget om atskilte regnskap for den NOKUT-godkjent del av virksomheten for både fagskoler som mottar tilskudd og fagskoler som ikke mottar tilskudd. ONF ser ikke behovet for å skille ut NOKUT-godkjent del av virksomheten i eget rettssubjekt, så fremt kravene til opplysninger i regnskapene er tilstrekkelige, og tydelige i forskrift.

Kapitel 10

ONF anser alternativ 1 som det eneste forslaget som ivaretar studentenes interesser, og unngår mulighet for misbruk av deres egenbetaling, og tilskudd til fagskoleutdanning. ONF mener regelverket må utelukke muligheten til fortjeneste av utdanningsvirksomhet på bekostning av studentene. ONF støtter en harmonisering av loven hvor det eksplisitt slås fast i fagskoleloven, at det er utbytteforbud for institusjoner som mottar offentlig tilskudd.

Videre støtter ONF forslaget om institusjoner, med og uten tilskudd, ikke skal kunne ta utbytte av den NOKUT-godkjente delen av virksomheten. For å gjøre det praktisk gjennomførbart må fagskolene holde et skille i regnskapet mellom de ulike delene av virksomheten. Dette vil på best mulig måte sørge for at egenbetaling kommer studentene til gode.

For fagskoler som ikke mottar tilskudd støtter ONF ekspertgruppas medlemmer Andreassen,

Postadresse:
Postboks 6738 St. Olavs Plass
0130 Oslo
post@fagskolestudent.no

Besøksadresse:
Mariboegate 8
0183 Oslo

Telefon:
458 42 743
Org no.
988 804 094

Aune og Kirkebirkelands forslag til formulering i fagskoleloven om utbytteforbud på NOKUT-godkjent del av virksomheten.

ONF støtter omformuleringer om at det omfatter alle vederlagsfrie overføringer i tillegg til overskudd.

Kapitel 11

ONF er enig i behovet for et regelverk som ikke skaper insentiver til avvikling fordi eiere kan motta gevinst. ONF er positive til forslaget om at fagskoler som mottar offentlige tilskudd skal tilbakeføre en andel til staten ved avvikling.

For fagskoler som ikke mottar offentlige tilskudd støtter ONF forslaget til ekspertgruppens utvalgsmedlemmer Andreassen, Aune og Kirkebirkeland. Vi mener den NOKUT-godkjente delen av virksomheten skal reguleres og ha utdelingsforbud, og ved avvikling skal en andel tilsvarende innskutt egenkapital tilbakeføres eierne. Deretter fordeles midler mellom staten og eierne, på samme måte som de fagskoler som mottar tilskudd.

ONF har ingen øvrige merknader til forslaget.

Kapitel 12

ONF støtter ekspertgruppas forslag om fusjon og fisjon. Dersom tilsynsorganet blir departementet er de som skal motta dokumentasjonen. ONF støtter KDs og ekspertgruppas forslag om at institusjoner er pliktige å rapportere planlagt fusjon eller fisjon, eller omdanning til tilsynsmyndighetene.

ONF støtter KDs forslag om å innføre meldeplikt og dokumentasjon til tilsynsmyndigheten ved salg, og at dette godkjennes uten at det påvirker muligheten til å gripe inn på et senere tidspunkt. ONF er også positive til at kjøper også foreslås og måtte dokumentere da dette vil føre til bedre kontroll og ansvarsfordeling.

Kapitel 13

ONF støtter forslaget om at institusjonene må legge ved informasjon om planlagt bruk av overskudd i noteopplysninger til årsregnskapet.

Kapitel 14

ONF deler oppfatningen at det er viktig å balansere behovet for gjennomsiktighet med private institusjoners frihet på dette punktet, og støtter departementets forslag til ny § 9 i fagskoleloven.

Kapitel 15

ONF støtter forslaget til ny § 3 i fagskoleloven, og forslaget om å kreve igangsettingsvedtak fra styret som forsikrer studentene om at fagskolen har grunnlag for drift ut studieåret. ONF

Postadresse:
Postboks 6738 St. Olavs Plass
0130 Oslo
post@fagskolestudent.no

Besøksadresse:
Mariboegate 8
0183 Oslo

Telefon:
458 42 743
Org no.
988 804 094

støtter forslaget om at vedtaket offentliggjøres. ONF er positive til at styret besfatte vedtak tidsnok til at søkere kan vurdere andre studier, og mener dette må være et krav til styret.

Kapitel 16

ONF er opptatt av at tilsyn med offentlige fagskoler og private fagskoler skal gjøres av samme organ. ONF var i vår høringsuttalelse til ekspertgruppens rapport delvis positive til å gi NOKUT oppgave som tilsynsmyndighet. I lys av forslagene i denne høringen, mulige utviklinger på fagskolefeltet med kommende stortingsmelding, og at NOKUT selv ikke ønsker oppgaven, mener ONF tilsyn bør ligge hos departementet. ONF støtter derfor departementets forslag om å være tilsynsmyndighet for private fagskoler, som mottar tilskudd fra departement eller fylkeskommune, og de som ikke mottar offentlige tilskudd.

Dette tilsynet må ses i sammenheng med NOKUT sitt tilsyn på faglig kvalitet. En institusjon som ikke overholder regler for forvaltning av tilskudd og egenbetaling, bør gi grunn for å iverksette tilsyn eller revidering. Altså slik at en institusjon som strider med loven på økonomisk forvaltning ikke kan fortsette å tilby fagskoleutdanning uten å rette opp feilene. Mangler kan henge sammen med andre forhold enn økonomi, og motsatt.

Kapitel 17

ONF støtter forslaget til § 11 i fagskoleloven og ser det som positivt at rapporteringsplikten skal gjelde alle institusjoner som tilbyr fagskoleutdanning.

Kapitel 18

ONF støtter forslag til ny § 12 og at virksomheter som driver fagskoleutdanning, uansett størrelse skal ilegges revisjonsplikt.

Kapitel 19

ONF støtter forslagene om at flere forhold kan føre til tilbaketrekking av godkjenning fra NOKUT. Herunder alvorlige brudd på regelverket om forvaltning av tilskudd og/eller egenbetaling. Tilbaketrekking på en slik bakgrunn må likevel gjøres samarbeid med NOKUT. Studentene som rammes av dette må få mulighet til å fullføre påbegynt studie ved en annen institusjon som tilbyr tilsvarende utdanning. Det kan tenkes at institusjonen selv ikke klarer å oppfylle et slikt krav. ONF ber derfor departementet vurdere om det er NOKUT eller departementet som foreslått tilsynsmyndighet som skal ha dette ansvaret.

ONF støtter forslaget om tvangsmulkt og overtredelsesgebyr, som særlige strenge reaksjoner.

Kapitel 20

ONF har ingen merknader til forslagene.

Organisasjon for Norske Fagskolestudenter

Med vennlig hilsen,
Organisasjon for norske fagskolestudenter

Silje Kjørholt
Leder

Einar T. Lervik
Tillitsvalgt i Landsstyret

Postadresse:
Postboks 6738 St. Olavs Plass
0130 Oslo
post@fagskolestudent.no

Besøksadresse:
Mariboegate 8
0183 Oslo

Telefon:
458 42 743
Org no.
988 804 094